

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Халықаралық қатынастар факультеті
«5B051300-Әлемдік экономика» мамандығы бойынша білім беру бағдарламасы

Бекітілді
факультеттің Ғылыми Кеңес Мәжілісінде
№__ хаттама «__» _____ 2013 ж.
Факультет деканы
_____ Шакиров К.Н.

СИЛЛАБУС

**№1 модуль «ХАЛЫҚАРАЛЫҚ САУДА ЖӘНЕ ӘЛЕМДІК ТАУАРЛАР
НАРЫҚТАРЫ»**

Курс 4, к/б, 7 семестр (күзгі), 3 кредит

Дәріскер:

Оңдаш Айнұр Оңдашқызы, экономика магистрі, аға оқытушы,
Ұялы тел: 87012284808, жұмыс тел: 2438327
e-mail: ainukon@gmail.com, каб.208, 220

Оқытушы (практикалық, семинар, зертханалық сабақтар):

Оңдаш Айнұр Оңдашқызы

Пәннің мақсаты мен міндеттері:

Халықаралық сауда – халықаралық экономикалық қатынастардың басты түрі. Себебі ол тек қана заттар түріндегі тауарлармен сауда жасаумен шектелмей, әртүрлі қызметтермен (транспорттық, қаржылық, бизнес қызметтері, туристік қызметтер т.б.) сауданы да қамтиды. Әлемдік экономикада сауда қайшылықтары ең күрделі болып саналады да, халықаралық сауданы либерализациялау әлемдік ең беделді халықаралық ұйымдардың бірі – Дүниежүзілік сауда ұйымында талқылануда. Аймақтың интеграциялық үрдістер де өзара сауда кедергілерін жоюдан басталады. Халықаралық саудаға қажетті заттарды импорттап, дайын бұйымдарды экспорттау арқылы көптеген кәсіпорындар қатысады. Импортталған тауарларды сатып алу арқылы кез-келген адам да халықаралық саудаға активті түрде қатысады.

«Халықаралық сауда және әлемдік тауарлар нарықтары» пәнін оқытудың мақсаты мен міндеттері – қазіргі кездегі халықаралық сауданың ерекшеліктерін, заңдылықтары мен қайшылықтарын кешенді түрде зерделеп, «Әлемдік экономика» мамандығы бойынша білімін қалыптастыру.

«Халықаралық сауда және әлемдік тауарлар нарықтары» пәні студенттерге халықаралық сауданың ерекше экономикалық жүйесіндегі құрылымы туралы негізгі білімдер береді. Бұл жүйе барлық дүние елдерінің сауда-экономикалық қатынастарын қамтиды. Бұл білімдер шаруашылық үдерістердің жаһандану кезеңде ерекше маңызды. Себебі барлық елдердің экономикасы әлемдік экономикалық үдерістерге еніп, осы

үдерістерден тәуелділікке түседі. Осы себептерге байланысты халықаралық экономикадан болашақ мамандар халықаралық сауданың мәні, оның әлемдік шаруашылықтағы рөлі, халықаралық сауданың негізгі субъектілері мен объектілері, елдер арасындағы сауданың заңдылықтары, олардың арасындағы туындайтын қайшылықтар туралы жеткілікті деңгейде білулері қажет. «Халықаралық сауда және әлемдік тауарлар нарықтары» курсының оқу студенттердің елдердің арасындағы сауда-экономикалық қатынастары, олардың ішінде шикізат тауарлары нарықтарын талдауға дағдыландырады. Бұл пәнді игеру барысында алынған білімдер әлемдік сауда жүйесіндегі аймақтар мен елдердің, оның ішінде Қазақстанның орны мен рөлін анықтауға мүмкіндік береді.

Курсты тамадағаннан соң студенттердің міндеті:

- Қазіргі кездегі халықаралық сауданың қызмет принциптері мен сауда қайшылықтары туралы жүйелі білім алу;
- Халықаралық сауданың қазіргі кездегі елдік және тауарлардың құрылымын білу;
- әлемдік тауарлық және шикізат нарықтарын ажырата білу;
- әлемнің өндірістік ресурстары мен олардың елдер арасындағы бөлісуі туралы жеткілікті мәлімет алу;
- халықаралық саудадағы елдердің интеграциялық топтары мен халықаралық экономикалық ұйымдардың орны мен рөлін білу;
- әлемдік сауда жүйесіндегі жеке елдер мен аймақтар, оның ішіндегі Қазақстанның орны мен рөлін түсіну.

Бұл курс онымен тығыз байланысты «Халықаралық сауда және әлемдік тауарлар нарықтары» пәндерімен бірге студенттерге әлем шеңберінде нарықтық экономиканың қызмет ету принциптерін түсінулерін кеңіту мен тереңдетуге көмектеседі.

Пререквизиттер: Экономикалық теория; Маркетинг, Қазақстанның экономикалық тарихы, Менеджмент, Қаржы, Миероэкономика, Макроэкономика.

ПӘННІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

Апта	Тақырыптың аталуы	Сағат саны	Бағасы
Модуль 1 Халықаралық сауда			
1	1 дәріс. Әлемдік экономикадағы халықаралық сауданың орны мен рөлі	2	0,5
	1 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	2
	1 СООЖ.	1	0,5
2	2 дәріс. Әлемдік нарықтардағы бағалардың құрылуы	2	0,5
	2 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	2
	2 СООЖ.	1	0,5
3	3 дәріс. Халықаралық саудадағы тауарлық биржалар мен аукциондар	2	0,5
	3 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	2
	3 СООЖ.	1	0,5
Модуль 2 Әлемдік тауарлар нарықтары			
4	4 дәріс. Ауылшаруашылық нарықтары: азық-түлік пен ауылшаруашылық шикізат нарықтары	2	0,5
	4 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	2
	4 СООЖ.	1	0,5
5	5 дәріс. Қазбалардың, кара және түсті металдардың әлемдік нарықтары	2	0,5

	5 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	2
	5 СООЖ.	1	0,5
6	6 дәріс. Энергетикалық ресурстар нарықтары: көмір, мұнай және газ нарықтары	2	0,5
	6 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	2
	6 СООЖ.	1	0,5
7	7 дәріс. Өнеркәсіптік тауарлармен халықаралық сауда. Машиналар мен құрал-жабдық нарықтары	2	1
	7 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	4
	7 СООЖ.	1	10
	1 Аралық бақылау		30
Модуль 3 Халықаралық сауда саясаты			
8	8 дәріс. Халықаралық сауда саясаты және ДСҰ	2	0,5
	8 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	4
	8 СООЖ.	1	1
9	9 дәріс. Қызметтердің халықаралық саудасы	2	0,5
	9 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	2
	9 СООЖ.	1	0,5
10	10 дәріс. Технологиялар мен ноу-хаудың халықаралық саудасы	2	0,5
	10 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	2
	10 СООЖ.	1	0,5
Модуль 4 Халықаралық сауда-экономикалық ынтымақтастықтар			
11	11 дәріс. Еуропадағы сауда-экономикалық ынтымақтастық	2	0,5
	11 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	4
	11 СООЖ.	1	1
12	12 дәріс. Америкадағы сауда-экономикалық ынтымақтастық	2	0,5
	12 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	2
	12 СООЖ.	1	0,5
13	13 дәріс. АТА-ғы сауда-экономикалық ынтымақтастық	2	0
	13 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	4
	13 СООЖ.	1	1
14	14 дәріс. Қазақстанның сыртқы саудағы және ДСҰ	2	0,5
	14 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	2
	14 СООЖ.	1	0,5
15	15 дәріс. Қазақстан, Ресей және Беларусьтың кеден одағы	2	0
	15 практикалық (зертханалық) сабақ.	1	2
	15 СООЖ.	1	9
	2 Аралық бақылау		30
	Емтихан	2	40
	Барлығы		100

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Негізгі:

1. Фомичев В.И. Международная торговля: Учебник; 2-е изд., перераб. и доп. - М.: ИНФРА-М, 2001. - 446 с. - (Серия «Высшее образование»).
2. Мировая экономика. /Под ред. А. С. Булатова. – 2-е изд., пераб. и доп. – М.: Экономист, 2007.
3. Ломакин В.К. Мировая экономика. Учебник. - М., 2000.
4. Мировая экономика. Экономика зарубежных стран. Учебник /Под ред. В.П.Колесова и М.Н.Осьмовой.-М.: 2000
5. Погорлецкий А.И. Экономика зарубежных стран: Учебник.-СПб., 2000. Стрыгин А.В. Мировая экономика, Учебное пособие.- М.:2001.
6. Хасбулатов Р.И. Мировая экономика.- М.: 2006, часть 1,2.
7. Темиргалиев Б.Б. Основы внешнеэкономической деятельности Казахстана. /Алматы, 2002.
8. Дюмулен И.И. Всемирная торговая организация. М.- Экономика.- 2003.
9. Дюмулен И.И. Международная торговля услугами. М.- Экономика.- 2003.
10. ВТО и внешняя торговля Казахстана. Учебное пособие. // Мырзахметова А.М. - Алматы: Заң Әдебиеті -2010.- 144 с.
11. Экономика зарубежных стран. Учебное пособие. // Елемесов Р.Е., Мырзахметова А.М., Джулаева А.М., Алиева С.Д. - Алматы: Заң Әдебиеті -2010.- 240 с.

Қосымша:

1. Киреев А. Международная экономика. - М.: МО.- ч.1,2. - М., 2002.
2. Портер М. Международная конкуренция. - М.:2007.
3. Арустамов Э.А. Внешнеэкономическая деятельность. – М.: Интерэкспорт, 2008.
4. Баранов Ю.М., Глухих В.В. Внешнеэкономическая деятельность: Учеб. – М.: Дашков и К, 2007.
5. Бровкова Е.Г., Продиус И.И. Внешнеэкономическая деятельность: Учеб. пособие. – М., 2001.
6. Материалы журналов "Мировая экономика и международные отношения", «Аль-Пари», «Саясат», «Транзитная экономика», «ANALITIC- Аналитическое обозрение».

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ САЯСАТЫ

Жұмыстардың барлық түрін көрсетілген мерзімде жасап тапсыру керек. Кезекті тапсырманы орындамаған, немесе 50% - дан кем балл алған студенттер бұл тапсырманы қосымша кесте бойынша қайта жасап, тапсыруына болады.

Орынды себептермен зертханалық сабақтарға қатыспаған студенттер оқытушының рұқсатынан кейін лаборанттың қатысуымен қосымша уақытта зертханалық жұмыстарды орындауға болады. Тапсырмалардың барлық түрін өткізбеген студенттер емтиханға жіберілмейді

Бағалау кезінде студенттердің сабақтағы белсенділігі мен сабаққа қатысуы ескеріледі.

Толерантты болыңыз, яғни өзгенің пікірін сыйлаңыз. Қарсылығыңызды әдепті күйде білдіріңіз. Плагиат және басқа да әділсіздіктерге тыйым салынады. СӨЖ, аралық бақылау және қорытынды емтихан тапсыру кезінде көшіру мен сыбырлауға, өзге біреу шығарған есептерді көшіруге, басқа студент үшін емтихан тапсыруға тыйым салынады. Курстың кез келген мәліметін бұрмалау, Интранетке рұқсатсыз кіру және шпаргалка қолдану үшін студент «F» қорытынды бағасын алады.

Өзіндік жұмысын (СӨЖ) орындау барысында, оның тапсыруы мен қорғауына қатысты, сонымен өткен тақырыптар бойынша қосымша мәлімет алу үшін және курс бойынша басқа да мәселелерді шешу үшін оқытушыны оның келесі офис-сағаттарында таба аласыз:

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Балдардың сандық эквиваленті	% мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
F	0	0-49	Қанағаттанарлықсыз
I (Incomplete)	-	-	Пән аяқталмаған (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
P (Pass)	-	-	«Есептелінді» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
NP (No Pass)	-	-	« Есептелінбейді» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
W (Withdrawal)	-	-	«Пәннен бас тарту» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
AW (Academic Withdrawal)			Пәннен академиялық себеп бойынша алып тастау (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
AU (Audit)	-	-	« Пән тыңдалды» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
Атт-ған		30-60 50-100	Аттестатталған
Атт-маған		0-29 0-49	Аттестатталмаған
R (Retake)	-	-	Пәнді қайта оқу

Кафедра мәжілісінде қарастырылды
№ ___ хаттама « ___ » _____ 20__ ж.

Кафедра меңгерушісі

Т.Ғ.К., доцент

Чукубаев Е. С.

Дәріс оқушы

экономика магистрі,
аға оқытушы

Оңдаш А.О.